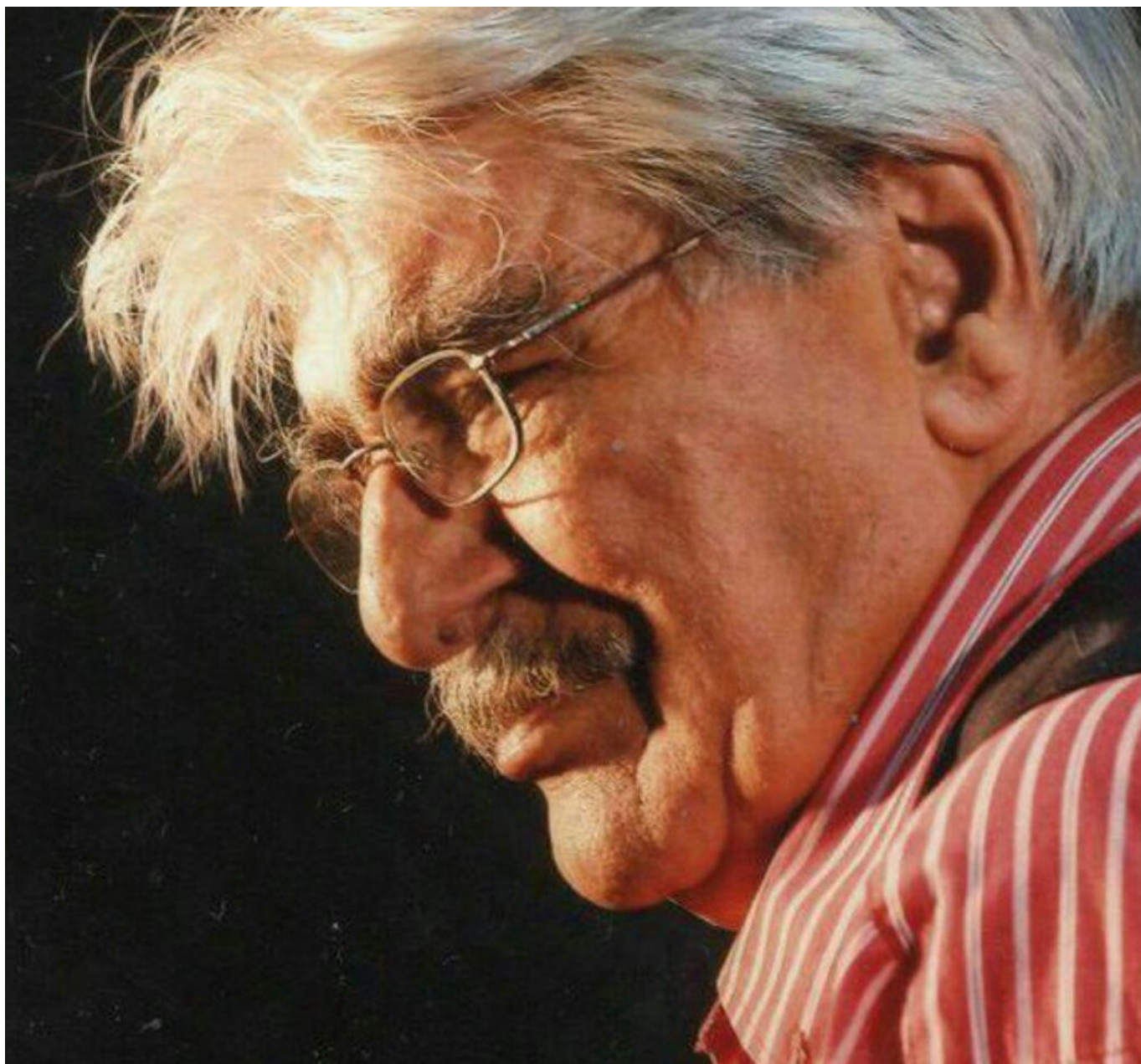

حمید ایزدپناه در گذشت

"حمید ایزدپناه" نویسنده، پژوهشگر و شاعر لرستانی متخلص به "صفای لرستانی" صبح سه‌شنبه 20 بهمن 1394 به سن 84 در پاریس فرانسه درگذشت.

به گزارش لرستانیها به نقل از پایگاه خبری یافته، این پژوهشگر و شاعر لرستانی از طایفه ساکی، 26 آبان‌ماه 1311 خورشیدی در خرم‌آباد دیده به جهان گشود. وی در خردسالی پدرش - میرزا قاسم - را از دست داد. حمید دوره‌های تحصیلی دبستان و دبیرستان را در همان شهر تا سال چهارم دبیرستان گذراند ولی به منظور اشتغال، ناچار به ترک تحصیل شد و آن‌گاه آموزگاری در مدارس را پیشه کرد. ضمن کار آموزگاری، گواهی‌نامه کلاس‌های پنجم و ششم دبیرستان را به صورت آزاد و با شرکت در امتحان‌های سالیانه در تهران به دست آورد. سال 1342 تحصیلات دانشگاهی را در مقطع لیسانس از دانشگاه تهران به پایان برد. پایان‌نامه او "فرهنگ واژه‌های لری" در سال 1345 از سوی انجمن فرهنگ ایران چاپ و منتشر شد.

ایزدینا سال 1344 به عنوان سرپرست يك گروه موسیقي از لرستان به خوانندگی زنده‌یاد "رضا سفایي" راهی تهران شد و از رادیو ملی صدای موسیقي لرستان را طنین‌انداز کردند. به همت او بود که برای نخستین بار موسیقي لرستان در سال‌های نخستین دهه 40، گردآوری و نت‌نویسی شد، آموزشگاه موسیقي تاسیس و گروه‌های موسیقي لری تشکیل گردید. با حمایت او بود، که چندین گروه تئاتر در لرستان فعالیت می‌کردند.

ایزدینا از سال 1339 کار گردآوری موسیقي بومی لرستان را انجام داد. این مجموعه، در سال 1343 با نام "آهنگ‌ها و ترانه‌های لری" چاپ و منتشر شد. سال 1346 به دعوت انجمن آثار ملی به پژوهش و شناسایی آثار باستانی و تاریخی لرستان پرداخت. نخستین گزارش این بررسی با نام جلد نخست "آثار باستانی و تاریخی لرستان" سال 1350 منتشر شد و از جمله کتاب‌های برگزیده در آن سال بود که به دریافت جایزه نیز نایل آمد. بیش از 15 جلد کتاب و بیش از 30 مقاله در موضوعات فرهنگی و هنری و اجتماعی در زمینه ایران‌شناسی و لرستان‌شناسی از ایشان در دست است که بعضی از این کتاب‌ها چند بار به چاپ رسیده‌اند.

مرحوم ایزدینا سال 1348 از آموزش و پرورش به وزارت فرهنگ و هنر رفت و مأمور تشکیل فرهنگ و هنر در لرستان شد و مدیر کل این نهاد در لرستان گردید. وی تا پایان سال 1357 به مدت 9 سال و 6 ماه مدیر کل این نهاد بود. (از سال 1359 فرهنگ و هنر به 2 شاخه‌ی فرهنگ و ارشاد اسلامی و میراث فرهنگی تفکیک شد)

وی در پست تازه، گروه‌های موسیقي و تئاتر و انجمن شعر را در لرستان به وجود آورد و مهم‌تر آن که دژ فلک‌الافلاک را که تا آن زمان در اختیار لشکر پنجم ارتش بود تحویل گرفت و مرمت اساسی کرد. این دژ پس از تعمیر و بازسازی، در سال 1356 به نام "موزه شاپورخواست" در بخش‌های مرکز اسناد و مردم‌شناسی و آثار مفرعی لرستان گشایش یافت.

استاد ایزدینا در زمینه‌ی شعر نیز از نوجوانی دارای استعدادی ذاتی بود. گاهی غزل‌های او در روزنامه "ندای گلشن" خرم‌آباد چاپ و منتشر می‌شد و با آن که چند دفتر از سروده‌های او در دست است، اما او هیچ‌گاه خود را به عنوان شاعر معرفی نکرد.

وی بیش از 14 سال ساکن پاریس در کشور فرانسه بود و زمانی نیز به تدریس بخش‌های تاریخ ایران در برخی از دانشگاه‌های این کشور پرداخت. کتاب‌ها و آثار استاد ایزدینا:

- 1- آهنگ‌ها و ترانه‌های لری. ناشر: کتاب‌فروشی محمدی خرم‌آباد ۱۳۴۳
- 2- فرهنگ لری چاپ نخست - ناشر: انجمن فرهنگ ایران باستان، تهران ۱۳۴۵ چاپ دوم، انتشارات آگاه تهران و چاپ سوم: انتشارات اساطیر، تهران
- 3- کتیبه‌های لرستان، چاپ فرهنگ و هنر لرستان - ۱۳۴۰
- 4- آثار باستانی و تاریخی لرستان (دفتر نخست) ۱۳۵۰ ناشر: انجمن آثار ملی، تهران
- 5- آثار باستانی و تاریخی لرستان (دفتر دوم)، انجمن آثار ملی، تهران ۱۳۵۲
- 6- داستان‌ها و زبان‌زدهای لری و کتاب‌شناسی مثل‌های فارسی (از سده ششم تا کنون)، ناشر: انتشارات بلخ و بنیاد نیشاپور، تهران، ۱۳۶۲
- 7- فرهنگ لکی، ناشر: موسسه فرهنگی جهانگیری، تهران ۱۳۶۷
- 8- تاریخ جغرافیایی و اجتماعی لرستان (مقدمه‌ای بر آثار باستانی و تاریخی لرستان) ناشر: انجمن آثار و مفاخر ملی ایران ۱۳۷۶
- 9- شاعران در اندوه ایران، انتشارات توس، تهران ۱۳۶۰
- 10- شاه‌نامه لکی ترجمه و تدوین، انتشارات اساطیر، تهران ۱۳۸۴
- 11- لرستان در گذرگاه زمان و تاریخ، ناشر: انتشارات اساطیر، تهران
- 12- چاپ دوم فرهنگ لکی، با دیباچه‌ای برای چاپ دوم، از انتشارات اساطیر، تهران، ۱۳۸۹

استاد ایزدینا در دهه 30 با بانو "پروانه رضایی" (از طایفه حلواخور خرم‌آباد) ازدواج نمود که حاصل این ازدواج 2 پسر به نام‌های کامیار و مازیار و 2 دختر به اسم‌های بهکامه و هنگامه است. مرحومه "شاپانو" مادر استاد ایزدینا نیز اهل طایفه شیراوند چگنی بود.

قابل ذکر است پیکر وی 23 بهمن‌ماه به ایران انتقال داده خواهد شد و بنا بر وصیتش در زادگاهش خرم‌آباد که بسیار به آن علاقه‌مند بود در آرامستان خضر و در جوار قبر پدرش مرحوم میرزا قاسم ایزدپناه (ساکي) به خاک سپرده می‌شود.

مدیر مسئول پایگاه خبری یافته (رضا جايدري) این افتخار را داشت که يك دهه قبل از محضر استاد ایزدپناه در خصوص تکمیل تحقیقات خرم‌آبادشناسی بهره‌ها برده و آن استاد فقید، بدون ذره‌ای تکبر، با عشق و علاقه و البته اطلاعات فراوان، کوچه به کوچه راهنمای ما در بازشناسی کوچه‌ها و منازل قدیمی محلات کهن درب دلاکان و پشت بازار خرم‌آباد شد.

این شاعر فرهیخته سروده‌ای غم‌انگیز در خصوص سرنوشت زندگی خویش با عنوان "لحظه بدرود" داشت. در آخرین سفرش به خرم‌آباد بخشی از آن را برای ما قرائت کرد که می‌توانید سروده لحظه بدرود را به مدت يك دقیقه از طریق لینک ضمیمه با صدای مرحوم حمید ایزدپناه دانلود نمایید:

بجز این نتوان گفت که هزاران نفرین
به تو ای لحظه‌ی پُر رنج زمان
این دم بدرود است ...